

tingentssystemets Gjennemførelse og gif over til Procentssystemet, anlagde han en ganske anden Maalestok; hans skarpe Syn sløvedes. De Herrer, som hørte hans Foredrag, eller som have hans Udtalelser for sig i Tidenden, ville have seet, at her føler han fuld Tryghed, her er der for ham fuld Sikkerhed. Nu undrer det mig virkelig, at det ærede Medlem ikke fortsatte sin Opdagelsesreise lidt, thi saa vilde han have opdaget, at ligesom Amtsrådet kan tage feil ved at benytte den det givne Myn- dighed til at fordele en vis Sum mellem Com- munerne, saaledes kan det ogsaa tage feil, naar det vælger Districtscommissairer; Ministeren kan tage feil, naar han vælger Regjeringscom- missairer; utvivlsomt kan ogsaa Overstattecom- missionen, som sammensættes blandt Andet af Regjeringscommissairerne, tage feil, (N. Ras- musen: Landinspecteur), ja, Ministeren kan tilvise ogsaa tage feil, naar han vælger Landinspecteurer til Medlemmer af Overstatte- commissionen, og Amtsrådet kan ikke mindre tage feil, naar det sætter en Landvæsencom- missair ind i Overstattecommissionen, ikke at tale om Amtmanden, der skal vælge et Med- lem for Kjøbstæderne. Og ikke blot de Væl- gende kunne tage feil. Ogsaa den valgte Re- gjeringscommissair, der fremtræder som Dom- mer, ja, som Dommer af en egen Art, først som Mellemdommer og dernæst som Høieste- retsdommer, kan utvivlsomt tage feil. Og de Herrer Landinspecteurer og Landvæsen- commissairer kunne feile; alle disse kunne tage feil. Det er en mærkelig Opdagelse, som det staaer tilbage for det ærede Medlem at gjøre, men som jeg dog troer, han vil give mig Ret i er ikke saa overordentlig vanskelig at gjøre. Naar vi altsaa blot ville spørge, om der her foreligger noget Fuldkomment, naar vi alene spørge: hvor er det Ideale, saa bliver Svaret ganske simpelt, det findes unægtelig ikke i Con- tingentssystemet. Men det findes sandelig ikke heller i Procentforlaget. Vi maae have den samme Maalestok overfor begge Systemer. Vi kunne gjerne sige, at hele denne Sag er et Cursus i de menneskelige Ufuldkommenheder. Det er aldeles vist, og dertil reducerer sig i Grunden den hele Tale om Vilkaarlighed. Troer man ikke, at der er Vilkaarlighed i Be-

stemmelsen af den Enkeltes Stat, fordi den kræves som en eensartet Procent af en Ind- tægt, der opgjøres efter de samme Lovregler? Troer man ikke, at Vilkaarligheden træder frem ved Bestemmelsen af den Enkeltes Ind- tægt, saa Ligheden i Procenten bliver illusorisk? Det kommer ikke alene an paa Reglerne, men nok saa meget an paa Reglernes Anvendelse; det kommer an paa, hvem der skal anvende Reglerne, og hvilken Opgave der stilles disse Mænd. Der er altsaa Intet afgjort derved, at man kan paavise Mangler enten paa den ene eller paa den anden Side, Mangler og Ufuldkommenheder ere uundgaaelige, men det Hele dreier sig om, hvad det er for en Op- gave, der opstilles, og hvorledes man under vore Forhold kan vente, at den vil blive løst paa en saa lidet utilfredsstillende Maade — for at udtrykke mig, ikke skjønt men i Grunden aldeles sandt —, som det efter Omstændighederne lader sig gjøre. Der er det, at den Betragtning for flere af Udvalgets Medlemmer har været uafviselig, at det er en meget stor Forskjel, om vi blive staaende paa den Bei, som alt er bant, om vi holde os til et Forslag, som allerede har saa stor Au- toritet for sig fra tidligere Rigsdagsforhand- linger som det, der er opstillet af os i Ud- valget, eller om vi skulle slaae ind paa en al- deles ny Bei. De ærede Medlemmer maae dog ikke for Alvor komme og ville paastaae, at vort Forslag er et nyt Forslag, saaledes som det andet; de maae dog ikke blot gaae efter det hvre Skin, det er dog virkelig under deres Værdighed. Det er dog ganske klart, at for Enhver, for hvem en vis Tradition i Lovgiv- ningsmagtens Udøvelse har nogen Betydning, gjør det en meget stor Forskjel, om man frem- kommer med et saadan heelt nyt System som det, de ærede Medlemmer i Udvalget nøjsom- meligt nok have sammenarbejdet, eller om man opstiller Noget, der vistnok afviger fra Regje- ringens Forslag, men først træder frem dermed, efterat Regjerings Forslag er erklænt ikke i sin nuværende Form at kunne benyttes, og da i fuld Overeensstemmelse med et Forslag, som tidligere er udarbejdet i et Udvalg i Fol- kethinget, som er antaget i Folkethinget, som naaede til Behandling her i Landstinget, og